

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezér ég hivatalos közleményei, irányczikkek, bel- és külföldi hírek.

Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

AZ országgyűlés, Magyarország minden törvényhatóságaihoz.

A' magyar nemzet ellen irtó háboru foly, minden, a' mi ármány, ámitás, hazugság és árulás — kifáradhatlanul felhasználatik, hogy a' nemzet, mely századok óta a' civilisatio védfala 's a' király trónjának legerősebb támasza volt, a' föld színéről eltöröltessék.

Talán a' gondviselés ugy akarta, hogy a' magasztos életerő, mely e' nemzetben van, ily rázkodtatások által gynjlon azon nemes lánggá fel, mely most az országot egyik végétől a' másikig átvillanyozza.

Magyarország törvényhatóságai áldozatban és buzgóságban vetélkedtek.

A' honvédő sereg elborított a' völgyeket és téreket, 's míg ellenségeink könnyű diadalra számítottak, a' szuronyok erdei fogadták őket, 's dicső harczosaink a' halált, mely az ágyúk torkából repült feléje „éljen“ kiáltásokkal üdvözlötték.

Az idők súlyosodtak; az uralkodó család, melyet a' hű nemzet kebelén melengetett; melyért vérét, vagyonát, életét adta: a' kenyérért, melyet elfogadott, ágyuival, a' szeretetért gyűlölséggel, a' hűségért csalással, 's az őszinte kegyeletért ármánnyal és kárhózzattal felelt.

'S itt áll most a' nemzet, mint a' szent szabadság erős szirte, a' dolongó vésznek közepette, elárultatva saját testvéreitől, karddal kezében 's szent hitével az igazság istenében.

Kebelében a' falvak, városok égnek; gazdag aratását a' rablók nyomai elgázolták; pusztulás, merre a' szem lát: de a' nemzet él, és az erős romlatlan életerő nemes lüktetései, mindenhová eljutottak.

Ily nemzet az örök élet romlatlan magvát hordja kebelében, 's még együtt tart, 's szent

hite jó ügyében nem csökken, nice hatalom, mely e' nemzetet erőt vegyen.

Azért, fel mindnyájan, kiknek a' sors azon előnyt és dicsőséget szánta: a' honért vivhatni, 's a' szabadság magasztos harczának babérjaiban osztozhatni!!

Magyarország képviselői azon hatalomnál és felelősnél fogva, melylyel őket az ország összes lakossága megbizta, szigorú felelet terhe alatt rendelik: hogy minden törvényhatóság a' hazá e' legdicsőbb, de legsúlyosabb perczeiben, hátra lévő ujonczait e' rendelet véte után, kiállítsa 's haladék nélkül ide Pestre szállítsa; hol gond leendő arra hogy felszerelve, 's felfegyverkezve azon harczedett honvédek soraiban vivhassanak, kik magoknak a' történetben örök nevet, a' hon forrón hálás szívében kiolthatlan emlékezetet vívtak ki.

Magyarország képviselői elvárják, 's határozottan számítanak a' hon törvényhatóságainak rögtöni intézkedéseire, hogy ellenségeink lássák, mikép egyetlen felszólítás a' harczosok ezereit teremti elő.

Fel tehát fel mindnyájan a' hon védelmére, nyomainkban a' győzelem, felettünk a' népek Istene!

Kelt Pest, dec. 22-én. 1848.

A' honvédelmi bizottmány.
Kossuth Lajos elnök.

Felszólítás az időszaki sajtó organumaihoz.

Tapasztaltatik, hogy némely hirlapok, ujsághírek tenyésztése iránti vágyból nem mindig válogatják meg a' hadimozdulatokra 's honvédelmi kérésületekre vonatkozó híreket; 's olyakat is közlencnek, miknek idő előtti közlésével csak az ellenségnek tesznek hasznos szolgálatot, a' hazának ellenben nagy kárt okoznak.

A' mit a' hadimozdulatokból 's készülletekből közhírré tenni tanácsos, azt a' kormány közhírré

tenni el nem mulasztja; azon túl menni, 's kivált minden válogatás, minden discretio nélkül közhirre tenni a' függőben levő lépéseket, csaknem annyit tesz, mint az ellenséggel szövetkezni.

A' kémeek, kik hadi mozdulatokról, a' táborok állásáról, számáról, a' vezérek szándékáról híreket visznek az ellenségnek, fel szoktak akasztatni.

Némely hírlapok pedig újsághíresztelési vágyból nyilvánosan tesznek olyanokat, milyeneknek csak titokban is közléseért a' kémeek megbüntettetnek; ha az ellenség torkában lelkes hazafiak szent szabadságnak ügyéhez csatlakoznak, azoknak lép-teit gondatlanul kikürtölik, 's őket a' legnagyobb veszélynek teszik ki, 's általában idő előtti híreszteléseikkel a' hazának sokat ártnak.

Felszólíttatnak tehát minden hírlapszerkesztők és levelezők, hogy a' hadimozdulatokra vonatkozó tudósításaikban a' legnagyobb óvatossággal járjanak el.

A' kormány tisztelve a' sajtószabadság elvét, nem örömezt nyúl repressiv eszközökhöz is a' sajtó irányában; de figyelmezteti a' sajtót, hogy egy gondatlan szó sokszor többet árthat, mint egy egész árulási terv; 's azért a' kormány nem fogja tűrhetni; hogy gondatlanságokból a' hazának ártalom okoztassék.

A' sajtónak gyönyörű hivatása van: mostani körülményeink szerint, lelkesíteni a' népet; figyelmeztetni mindenkit hazafiai kötelességeire; kimutatni mennyi erő fekszik a' népben, ha azt érezni tudja, mi vár reá ha passivitás által elhagyja veszni a' hazát, melyet oly könnyen megmenethet ha egy testté olvadva, segít az ellenséget semmivé tenni; kimutatni mit tegyen a' nép, mit nem; 's a' szent lelkesedés érzelmeit folytonosan lángra gyújtani a' haza érdekében, ez a' sajtó nemes hivatása — ezt kellene napról napra ismételnie, mint Cato ismétlé Carthago eltörlését; de a' hírek közlésében discretioval kell eljárnia.

Budapesten, dec. 21-kén 1848.

A' honvédelmi bizottmány elnöke.

Nemzeti gyűlés.

A' képviselőház dec. 21-i ülésében az urbéri kárpótlás módja feletti általános tanácskozás bevégeztetett. A' részletekre kerülvén a' sor, Palóczy L. terjeszté elő indítványát, okokkal támogatván azt, és czáfolván az ellenvetéseket. Az indítvány abból áll, miszerint az urbéri tartozások kárpótlása fejében minden telek után különbség nélkül, 400 ezüst forintot fizessen a' status. — A' központi bizottmány véleményének 1-ső §-a szerint, minden telek után addig is, míg az osztályozás megtörténik, melyszerint a' hírtokosok kármentesítettének 300, és minden házas zsellér után

60 fr. volna előlegezendő. — Ezen § névszerinti szavazatra oly kijelentéssel bocsáttatván, miként elfogadása esetére Palóczy indítványa megbukott-nak tekintetik, az lón az eredmény, miszerint a' szerkezet mellett 83, a' szerkezet ellen 107 szavazott. — A' szabályok szerint azonban törvényes határozat hozatalára általános többség kivántatván meg, miután a' 190 szám az általános többséget meg nem ütötte, a' határozat ki nem mondatott, 's az ily eredménytelen szavazásnak jövődre elmellőzésére a' ház czélszerűleg intézkedend.

Hirdetés.

Minden, bármely vidéki táborbakiszálló csapat orvosa, a' netalán leendő sebesültek kötözésére megkivántató tépés és kötelekekkel ellátás végett jelentse magát az itteni katonai korbázbán — naponként reggel 8, vagy délután 3 órakor.

Kelt Jan. 1-ea 1849.

Dr. Nagy százados.

11-ik zászlóalj főorv.

Nem hivatalos rész.

Boldog újévet!

Ki mondja meg: hány századot éltünk le az 1848-ik év 365 napjaiban? Vajjon nemzetünk a' rajongó fiatal kor éveit kezdette-e élni? Vagy leperegven életkerekei, fiatal-, férfi- és aggkora egy hazambaz járt le 's a' sir felé rohan hanyahomlok? Vajjon nemzetünknek a' kényuralom békőiből kiszabadulása csak egy regényes álom volt-e, melyből ismét láncz-zőrejre ébredünk fel? Vagy tavasz, mely változékony, olykor derült, többször fergeteges napjaival egy kies dús nyár előhírnöke? Vajjon a' szabadság harcaiban elvérzett rokonink csonthalmain a' zsarnokság fogja-e ismét fölépíteni kéjcsarnokait? Vagy Magyarhon nagysága és jólléte fog-e belőlük felvirulni? Oly kérdések, melyeknek boga még a' végzet kezében van, melyek dőlhetnek ide, dőlhetnek oda; de a' melyekre az istenben és örök igazsághan hívó magyar honfikebel mégis ezt sugja:

Az 1848-ik év Magyarország újja születésének bölcsője.

Avagy vessetek, kérünk egy futó pillantást a' közel multra, hasonlítsátok össze egy év előtti állásunkat azzal, melyben a' mai nap talált és következtesetek.

Hogyan állott a' magyar haza 1848-ig?

Egy idegen szellemű, idegen érdekű zsarnok kormány által rossz lelkű haszonbérőként kezelt provincia volt ez, melynek dús termékeiből a' szegény honpolgárnak csak annyit jutott, mennyit szűkön volt elég egy nyomoru állati élet tengetésére, melynek kiacsgardag bérczei a' nemzet szá-

mára csak ajándokfilléreket 's rablánczanyagot szolgáltattak; hol a' testi ügyesség, hősi elszántság a' kényuralom gyámolaiul használtattak 's a' szellemi erő csak azért tenyészett, hogy elfojtása fájdalmakat szüljön.

Mondjátok meg: csak egy évvel ez előtt volt-é Magyarhonnak egy fillére, melyről elmondhassa, hogy saját érdekében maga rendelkezik? Volt-é csak egy uton álló banda fékezésére elegendő fegyveres csapatja, melyről elmondhassa, hogy függetlenül rendelkezik?

Felelet: nem volt. Sőt az életereinken hízott zsarnok sokkal jobban számított, mintsem úgy elnevegyeszen, hogy ki ne sajtoljon, hogy jövőre se igen lehessen kilátásnak.

És nézzetek körül most. Magyarországnak saját kormánya, saját fináncziája és saját hadserege van.

A' pokolnak nem voltak anynyi vérebei, hogy ellenünk ne uszították volna 's Magyarország mégis áll és vitéz hadseregeink naponként újabb diadal-koszorukat aratnak.

Rablók orgyilkai 's nyílt ellenség fegyverei sokat elejtettek fajunkból és e' nemzet mégis minden elesett helyébe százan, ezerekenként küldi daliás fiait a' harczmezőre.

Az életet, úgy szólván, semmi nélkül kezdettük meg, mint fiatal házaspár, kikre a' pazar szülőkről csak pusztá akol 's üres kamara szállott. 'S alig három negyed év alatt mégis ennyire mentünk.

Ily kezdet nem lehet, hogy ohajtott sikerre ne vezessen; csak akarat 's elszántság ne hiányozzék bennünk annak mit elkezdünk, tovább folytatására.

Azért mi ez ünnep napon következőket kívánunk a' magyarnak:

Folyvást tartó lelkesültséget a' szabadság iránt.

Akaratot, mely az önzést a' közjó iránti érdekelttség háttérére szorítsa.

Akkor aztán győzelem fogja követni csatáinkat és a' győzelmet béke, de nem a' rabszolgai odaadás, hanem egy szabad, független és hatalmas nemzet fegyverrel kivívott bekéje.

Adjon isten boldog újévet!

Vegyes hírek.

Pesten dec. 20-kán következő tartalmú hivatalos falragasztmány jelent meg: „Győzelem! Görgey tábornok dec. 18-kán Mosonyi győzött. A' honvédelmi bizottmány elnökéhez, küldött jelentése ekképpen szól: „Éljen a' magyar! Ma győztünk. A' sokkal erősebb ellenség kénytelen volt megfutni, a' csatában részt vett parányi, de kimondhatatlan bátor seregünk előtt, a' csatátért több halottal nekünk engedvén át! Nehogy valami Kőszeg-

rői beütés is! figyelem nélkül maradjon, Győrnél szándékozám seregeinket őszpontosítani, 's azért Ovárról a' gyalogságot 's gyalog útegeket Győrré már elküldöttem volt, 's lovasságom nagyobb része is indulóban volt, midőn hírt hoztak, hogy az ellenség roppant erővel Mosonyhoz közeledik. Mi elébe mentünk, megtámadtuk, és ő elszaladt. Az ellenség oly sebességgel menekült, hogy őt minden jó akaratunk mellett sem érhettük utól. Több halott, ember és ló maradt a' csatateren; sőt oly sebesen szaladt, hogy még a' sebesülteket sem vitte el magával (szégyen! gyalázat!! szegény zsoldosok!) mi szedtuk fel őket, 's hoztuk el, valamint a' lószerszámokat 's elszórt fegyvereket is.“

„Muakáinkat végezve, utakra tértünk Győr felé. A' gabona, zab, széna, szalmagyűteléket, a' mi mögöttünk maradt volna, felégettük. — A' győri uton aligha lakik jól soká az ellenség, 's ha ezen példa utánzókra akad, majd elbánnak mi a' czudarokkal.“ Így ír a' tábornok. Példájának kell utánzásra találni. A' státus mindenkinek kárát megtéríti azonnal, melyet a' haza védelme végett szenvedett. — Keljenek fel a' népnek milliói! takarítsanak el minden élelmet az ellenség elől, 's ha mi keveset el nem takaríthatnának, gyujtsák fel! égessék össze! hadd veszzen el éhen, ki hazánk szent földét zsarnok lábával megfertőzteti, és ha lefekszik pihenni, gyujtsa fejére a' nép az alvóhelyét.

Hadd veszzen éhség, fagy, láng és fegyver által. És el fog veszni ha a' nép felkel. — Fel! fel! a' népnek millióival! Pest, dec. 20-án 1848. A' honvédelmi bizottmány rendeletéből.

Vác város a' rendelkezése alá eső minden egyházi harangokat, ágyu anyagul a' haza oltárára ajánlotta föl.

KÜLFÖLD.

Austria. Az austriai országgyűlés folytatása megkezdődött Kremsier-ben Morvaország-nak egy kis városában, 's azóta foly az új tanácskozási helyen, új császár és új ministerium alatt, de a' régi szellemben. Hg. Schwarzenberg főminister megnyitó, kormányzasi programjánál szolgáló beszédében a' szabadságok hőség-szarvát ontotta ki, szóval: ígér mindent az őszszelovadt és olvadandó birodalom népeinek.

A' dec. 4-ki ülésben Krausz pénzügym. a' múlt és jövő évek költségvetését terjesztette elő. Szerinte a' status rendszer költsége került 120, rendkívüli költsége 52 millióba; a' jövő évre pedig 80 millió rendkívüli költséget kívánt, mire a' képviselők közül is akartalanul kitört a' váratlan meglepetés érzete. Ziemialkowski csudálko-

zott, hogy miután a' képviselők új alkotmány készítése végett hivattak össze, most mindenek előtt pénzt kér tőlök a' kormány. Pénz és vér pazarlódott el bővön, javasolja tehát a' pénzügykérdését az alkotmány elkészülte utánra halasztani. Borrosch a' statust nem szeretné ugyan a' költség megtagadása által zavarba hozni, de más felől bajosnak látja pénzt adni a' nélkül, hogy szűzadásra szoríthatná a' kormányt, 's megkérdezhetné: mire azt a' tömérdek rendkívüli költséget. Mindenek előtt a' monarchia kibékítését kéne a' kormány szívére kötni. Egyezkedés után biztosabban lehetne elérni a' célt, miért most holttesteket hegyekké halmoznak, 's egy szép országot a' legborzasztóbb módon földoltnak. Mert, kérdés, ily ország nyakára lehet-e még kárpótlást róni 's nem inkább kénszerítődik-e a' néprablócsoportokra ostromolva az országot keresztül kassul barangolni... Javaslatára e' kérdés bizottmányának adatott át, nyolcz nap alatti vélemény-adás végett.

A' bécsi városi tanács a' mostani zárállapot mellett igen jól érzi magát, mert házról házra járja a' várost aláírásokat szerezni egy oly petitorra, melyben esedeznek a' zárállapotnak bár csak egy évre nyújtásáért.

Régibb hír szerint Graczbén oly komoly mozgalmak törtek ki, miknek következtében a' város ostromállapotba tétetett.

Frankon. Franciaország eddig átesett a' praesidens választása veszélyes operatioján minnek eredményét ma-holnap közölhetjük. A' választási idő előtti napokban Páris nagy embervásárrá — vagy inkább barom-vásárrá változott ál-

tal, mert barom az, ki meggyőződését egy marok abrakért, vagy más földi silányságért oda veti, vagy kicsalatai engedi. A' közelebbi napokban Bonaparte Lajos és Cavaignac lipinkáztak együtt a' közvélemény rudján: hol az egyik, hol a' másik hágott föl és szállott le. Cavaignac-ot pártelenei azzal vádolták volt, hogy a' júniusi revolutiot tekintélye növelésére önkényileg fölhasználta volt. De a' nemzeti gyűlés előtt mondott beszédében nemcsak vádlóit piritotta meg, hanem derék szónoklatával haligatóit elbámította. Később ismét belé kötöttek ellenei. Cavaignac jelentette volt a' nemzeti gyűlésnek, hogy a' romai pápa Frankon földére menekült. Nem sokára az a' hír érkezett, hogy ő szentsége nem hogy a' közársasági bűnös földre, de még a' neutralis angol birtokra, a' Malta szigetére se menekült, hanem a' nápolyi király védszárnyai alá a' főváros melletti Caserta-ba vonult. — Ez nagyobb esés mintha a' szent Péter egyház gombjáról a' köveztetre hullott volna.) Bezeg ütöttek azért kacajt és lármát ellenei.

Egy valósulást váró hír szerint Cavaignac valósággal megis gyilkoltatott; a' sardiniai királyt megmérgezték, de ámbár most is betegen fekszik, élete veszélyen kívül van.

Az egyiptomi alkirály Mehemed Ali kalandor életét örülten végezvén be fiának Ibrahim basának kell vala helyébe következni, de ez is meghalt, 's ekként Abbas basa, Alinak legidősbik unokája, ki most a' Mekkei bucsujárással szerzi magának a' Szent czimet, fog Egyiptom alkirálya lenni.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

A' „Honvéd“ félévi díja 6 frt. egy havi 1 frt. 10 kr. p. Egyes példányok ára 6 kr. váltóban. Előfizethetni Kolozsvárt a' szerkesztő szállásán (b. királyutca 21 szám) vagy a' kiadó hivatalban (b. farkasutca 52 szám) Vidéken a' Kolozsvári Híradó volt előfizetésgyűjtőinél és azon postahivataloknál, honnan a' pénz és megrendelés elszállítása biztosan történhetik.

Szerkesztli és saját betűivel nyomatja **Ocsvai Ferencz.**